

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิเคราะห์การลงทุนเลียนนกแอ่น ในอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี เป็นการศึกษาสภาพทั่วไปของการลงทุน โดยการศึกษารายละเอียดทุกด้านของการลงทุน อันจะเป็นแนวทางในการส่งเสริมและแก้ไขปัญหา ให้แก่ผู้ลงทุน และเป็นแนวทางสำหรับการตัดสินใจลงทุนสำหรับผู้สนใจ การศึกษาวิจัยเรื่องนี้ ได้มีการศึกษาค้นคว้าและนำแนวคิด ทฤษฎี เอกสารที่เกี่ยวข้องมาใช้ ประกอบเป็นข้อมูลส่วนหนึ่งในการศึกษาวิจัย ดังนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์
2. แนวคิดพื้นฐานในการจัดการการเงิน
3. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการวิเคราะห์การลงทุนระยะยาว
4. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการเลียนนกแอ่นและสภาพพื้นที่ของอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์

1. อุปทาน

อุปทานของสินค้าหรือบริการชนิดใด ๆ หมายถึง ปริมาณของสินค้าหรือบริการนั้น ๆ ที่ผู้ผลิต หรือผู้ขายต้องการจะขายในช่วงเวลาหนึ่งที่ระดับราคาต่างๆ ของสินค้าและบริการนั้น

โดยทั่วไป ที่ระดับราคาสูง ๆ ผู้ผลิตหรือผู้ขายย่อมมีความต้องการที่จะขายสินค้าหรือบริการชนิดนั้นในปริมาณที่มากกว่าระดับราคาต่ำ ๆ ทั้งนี้เพราะผู้ผลิตหรือผู้ขายมีกำไรเป็นเครื่องจูงใจในการขาย หากปัจจัยอื่น ๆ คงที่แล้ว เมื่อราคาสินค้าสูงขึ้นกำไรของผู้ขายจะสูงขึ้นด้วย ในทางตรงข้าม หากราคาสินค้าลดลง กำไรของผู้ผลิตจะลดลง ความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณขายกับระดับราคาของสินค้าและบริการจึงเป็นไปตาม กฎของอุปทาน ซึ่งกล่าวว่า ปริมาณสินค้าหรือบริการที่ผู้ผลิตหรือผู้ขายต้องการขายย่อมผันแปร โดยตรงกับระดับราคาของสินค้าและบริการชนิดนั้นเสมอ (วันรักษ์ มิ่งมณีนาคนิ ,2544 : 40)

2. ทฤษฎีกำไร

กำไร คือ ผลตอบแทนของผู้ประกอบการ ซึ่งอาจเกิดขึ้นจากการใช้ทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ หรือจากสาเหตุต่างกัน

2.1 การยอมรับการเสี่ยงภัย เป็นที่ยอมรับกันว่า กำไรทางเศรษฐศาสตร์ คือ ผลตอบแทนที่ผู้ประกอบการได้รับจากการยอมรับภาระความเสี่ยงภัยในการประกอบธุรกิจ เนื่องจากกิจการมีภาระผูกพันที่จะจ่ายค่าตอบแทนให้แก่ปัจจัยการผลิตต่าง ๆ ในรูปของแรงงาน ค่าเช่า และดอกเบี้ย ดังนั้น กำไรทางเศรษฐศาสตร์จึงเป็นส่วนที่เหลืออยู่หลังจากหักค่าตอบแทนเหล่านี้ออกแล้ว ผู้ประกอบการมีความเสี่ยงภัยมากเพราะในบางครั้งกิจการอาจไม่ได้รับผลกำไร หรือในบางกรณีอาจขาดทุนก็ได้ ดังนั้นตามทฤษฎีเกี่ยวกับการยอมรับการเสี่ยงภัย ถ้าทุกสิ่งดำเนินไปอย่างถูกต้อง เหมาะสม ผู้ประกอบการก็สมควรที่จะได้รับผลตอบแทนใด ๆ ก็ตามที่เหลืออยู่หลังจากหักต้นทุนทั้งหมดออกแล้ว ยิ่งกว่านั้นเนื่องจากปัจจัยอื่น ๆ ไม่จำเป็นต้องรับภาระเสี่ยงภัยหรือดำนินี่น้อยมาก ดังนั้นจึงสมควรที่จะได้รับผลตอบแทนเพียงเท่าที่ตกลงกันเท่านั้น

เนื่องจากการประกอบธุรกิจมีความเสี่ยงภัย ดังนั้นความสามารถในการหากำไรจะต้องสูงมาก จนพอที่จะจูงใจให้ผู้ประกอบการรับหน้าที่ในการจัดองค์การ พัฒนา และดำเนินธุรกิจ ปกติยิ่งธุรกิจมีความเสี่ยงมากเพียงใดก็ต้องคาดหวังว่าจะได้รับกำไรมากขึ้นเพียงนั้น ความเสี่ยงภัยอาจทำให้ผู้ผลิตที่จะเข้ามาดำเนินการในระยะเริ่มต้นเกิดความท้อถอย เมื่อเป็นเช่นนี้ ผู้ประกอบการที่ยอมเสี่ยงดำเนินการก็สมควรจะได้รับกำไรสูงขึ้นเมื่อธุรกิจประสบผลสำเร็จ

ทฤษฎีการยอมรับการเสี่ยงภัยนี้ แสดงให้เห็นว่าผู้ใดควรได้รับกำไรทางเศรษฐศาสตร์ และทำไมจึงเป็นเช่นนั้น แต่ทฤษฎีนี้มีได้อธิบายถึงแหล่งที่มาหรือเหตุผลที่ทำให้ได้รับกำไร ตามความเป็นจริงนั้น กำไรมักไม่ได้สัดส่วนกันกับความเสี่ยงภัยของกิจการ ในบางกรณีการประกอบกิจการอาจเสี่ยงมาก และไม่มีกำไรจนกระทั่งต้องล้มละลายหรือเลิกกิจการไปก็ได้

2.2 ประสิทธิภาพในการจัดการ กำไรอาจเกิดขึ้นจากประสิทธิภาพในการจัดการ ผลสำเร็จในการดำเนินกิจการของธุรกิจส่วนใหญ่ อาจเกิดขึ้นเนื่องจากประสิทธิภาพในการบริหาร เช่น สามารถลดต้นทุน สามารถคาดคะเนเหตุการณ์และปัญหาที่จะเกิดขึ้น และสามารถหาวิธีการที่จะขจัดปัญหาที่จะมีผลทำให้รายได้ของธุรกิจลดลง ใช้เทคนิคที่แบบขลุ่ปรับปรุงคุณภาพของผลิตภัณฑ์ และขยายสายผลิตภัณฑ์ เพื่อเพิ่มกำไรให้มากขึ้น ความสามารถของธุรกิจในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ โครงสร้างราคา และแบบจำลองทางการตลาดเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดกำไรได้ (สังวร ปัญญาธิกุล และคนอื่น ๆ, 2544 : 18-22)

แนวคิดพื้นฐานในการจัดการการเงิน

1. ผลตอบแทนจากการลงทุน

ในการลงทุนไม่ว่าจะเป็นบุคคลธรรมดา หรือธุรกิจ เมื่อตัดสินใจใช้เงินทุนในวันนี้ ก็หวังว่าจะได้รับเงินคืนในอนาคต มากกว่าเงินที่ลงทุนไปในวันนี้ แนวคิดของผลตอบแทน จะช่วยให้นักลงทุนแสดงถึงผลจากการลงทุนว่าเป็นไปเช่นไร

วิธีหนึ่ง ที่จะแสดงให้เห็นถึงผลตอบแทนจากการลงทุน ก็คือ รูปของตัวเงิน ซึ่งก็คือ จำนวนเงินทั้งหมดที่ได้รับจากการลงทุนลบด้วยจำนวนเงินที่ได้ลงทุนไป

ผลตอบแทนในรูปของตัวเงิน = จำนวนเงินที่ได้รับ - จำนวนเงินที่ลงทุนไป

แม้ว่าการแสดงผลตอบแทนในรูปของตัวเงินจะเป็นวิธีที่ง่าย แต่จะมีปัญหาสองประการเกิดขึ้น คือ

1.1 ในการที่จะพิจารณาการลงทุนว่าเหมาะสมหรือไม่ จำเป็นต้องทราบถึงขนาดของการลงทุนว่าเป็นเท่าใด เช่น การได้รับผลตอบแทน 100 บาท จากการลงทุน 100 บาท ถือว่าเป็นการลงทุนที่ดีมาก(สมมติว่าเป็นการลงทุนเพียงปีเดียว) แต่การได้รับผลตอบแทน 100 บาท จากการลงทุน 10,000 บาท ถือว่าเป็นการลงทุนที่ไม่ดีนัก

1.2 จะต้องทราบว่าผลตอบแทนนั้นจะได้รับเมื่อใด เช่น ผลตอบแทน 100 บาท จากการลงทุน 100 บาท นั้นจะเป็นการลงทุนที่ดีมาก ถ้าเป็นการลงทุนในระยะเวลาปีเดียว แต่ถ้าการลงทุนนั้น ต้องใช้เวลาถึง 20 ปี ก็ถือว่าเป็นการลงทุนที่ไม่ดีนัก

การแก้ปัญหาดังกล่าวข้างต้น คือ การแสดงผลตอบแทนในรูปของ อัตราผลตอบแทน (Rate of Return) หรือผลตอบแทนเป็นร้อยละ (Percentage Returns) การคำนวณในรูปอัตราผลตอบแทน จะทำให้เป็นการกำหนดมาตรฐาน ของผลตอบแทน โดยพิจารณาผลตอบแทนต่อหนึ่งหน่วยของการลงทุน การแสดงอัตราผลตอบแทนต่อปี จะช่วยแก้ปัญหาในเรื่องของระยะเวลาของการลงทุนได้ ผลตอบแทน 10 บาท จากการลงทุน 100 บาท ในระยะเวลาหนึ่งปี จะเท่ากับอัตราผลตอบแทน 10 เปอร์เซ็นต์ต่อปี ในขณะที่ผลตอบแทน 10 บาท จากการลงทุน 100 บาท เป็นระยะเวลา 5 ปี เท่ากับอัตราผลตอบแทน 1.9 เปอร์เซ็นต์ต่อปี การแสดงผลตอบแทนในรูปของอัตราผลตอบแทน สามารถช่วยแก้ปัญหาในเรื่องของขนาด และเวลาในการลงทุนได้ (Brigham and Ehrhardt, 2005: 127-129)

2. ความเสี่ยง

ความหมายตาม Webster's dictionary คือ “อันตราย (a Hazard) ;ภัย (a Peril) ; ที่อาจจะเกิดความสูญเสีย (Loss) หรือ บาดเจ็บ(Injury)” ดังนั้น ความเสี่ยงจึงหมายถึง โอกาสที่เหตุการณ์อันไม่พึงประสงค์จะเกิดขึ้น (เริงรัก จำปาเงิน 2544,142)

แหล่งและปัจจัยที่มีอิทธิพล ผู้บริหารควรพิจารณาแหล่งที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงที่หลากหลาย ซึ่งควรรวมถึงปัจจัยทั้งภายนอกและภายในที่มีอิทธิพลต่อวัตถุประสงค์ ทั้งเหตุการณ์ที่เคยเกิดและอาจจะเกิดในอนาคต

ปัจจัยภายนอก หมายถึง ปัจจัยที่เกิดจากภายนอกองค์การที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของวัตถุประสงค์ เป็นปัจจัยที่ควบคุมไม่ได้ แต่ต้องติดตามศึกษาเพื่อหาแนวโน้มที่จะเกิด และวิธีที่ควรปฏิบัติไว้ล่วงหน้า เพื่อเปลี่ยนวิกฤตเป็นโอกาส หรือเพื่อลดความเสียหายที่จะเกิดขึ้น

ปัจจัยภายใน หมายถึง ปัจจัยที่เกิดจากภายในองค์การที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของวัตถุประสงค์ และผู้บริหารสามารถบริหารจัดการได้ (อุษณา ภัทรมนตรี ,2549 : 4-20)

2.1 กระบวนการบริหารความเสี่ยง กระบวนการในการระบุเหตุการณ์ ประเมินความเสี่ยง และการจัดการตอบสนองต่อเหตุการณ์ความไม่แน่นอนที่อาจจะเกิดขึ้น เพื่อให้ความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ หรือเพิ่มโอกาสและการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การ กระบวนการบริหารความเสี่ยงจะมีประสิทธิผลที่สุด หากออกแบบให้แทรกหรือฝังอยู่ในกิจกรรมการปฏิบัติงานปกติ

2.1.1 การระบุเหตุการณ์ ผู้บริหารควรระบุเหตุการณ์จากปัจจัยทั้งภายนอกและภายในองค์การที่มีผลกระทบต่อความสำเร็จของวัตถุประสงค์การ รวมทั้งการแยกโอกาสออกจากความเสี่ยง และการนำโอกาสไปกำหนดเป็นกลยุทธ์หรือวัตถุประสงค์ขององค์การ เหตุการณ์คือเหตุการณ์ความไม่แน่นอนที่อาจเกิดขึ้นที่สังเกตเห็นได้ และเกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ที่กำลังพิจารณา องค์ประกอบย่อยในการระบุเหตุการณ์ ดังนี้

2.1.1.1 แหล่งและปัจจัยที่มีอิทธิพล ผู้บริหารควรพิจารณาแหล่งที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงที่หลากหลาย ซึ่งรวมถึงปัจจัยทั้งภายนอกและภายในที่มีอิทธิพลต่อวัตถุประสงค์ ทั้งเหตุการณ์ที่เคยเกิดและอาจจะเกิดในอนาคต ปัจจัยภายนอก หมายถึง ปัจจัยที่เกิดจากภายนอกองค์การที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของวัตถุประสงค์ เป็นปัจจัยที่ควบคุมไม่ได้ แต่ต้องติดตามศึกษาเพื่อหาแนวโน้มที่จะเกิดและวิธีที่ควรปฏิบัติไว้ล่วงหน้า เพื่อเปลี่ยนวิกฤตเป็นโอกาส หรือเพื่อลดผลเสียหายที่จะเกิดขึ้น ปัจจัยภายใน หมายถึง ปัจจัยที่เกิดจากภายในองค์การที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของวัตถุประสงค์และผู้บริหารสามารถบริหารจัดการได้

2.1.1.2 เทคนิคที่ใช้ในการระบุเหตุการณ์มีหลายวิธี แบ่งเป็นเทคนิคเชิงปริมาณหรือเชิงคุณภาพทั้งอย่างง่ายและซับซ้อน ซึ่งจะใช้แบบใดอาจพิจารณาจาก ลักษณะข้อมูล ค่าใช้จ่าย ความมีอยู่ของข้อมูล และความต้องการผลลัพธ์ที่แม่นยำและเที่ยงธรรม

2.1.1.3 การจัดประเภทเหตุการณ์ความเสี่ยง การจัดประเภทความเสี่ยง จะช่วยให้การระบุเหตุการณ์ความเสี่ยงที่มีต่อวัตถุประสงค์ด้านต่าง ๆ ได้ครบถ้วน ช่วยศึกษาความสัมพันธ์และความเกี่ยวข้องของความเสี่ยงได้ชัดเจนเพื่อประโยชน์ในการบริหารความเสี่ยงในภาพรวม

2.1.1.4 ความเป็นอิสระและความสัมพันธ์ของเหตุการณ์ การศึกษาความสัมพันธ์และความเป็นอิสระของแต่ละเหตุการณ์ จะช่วยให้จัดการความเสี่ยงในภาพรวมได้ดีขึ้น เช่น บางเหตุการณ์อาจเป็นอิสระเกิด โดยตนเอง แต่บางเหตุการณ์อาจสัมพันธ์กัน เช่น เกิดพร้อมกัน หรือเป็นตัวนำให้เกิดเหตุการณ์หนึ่ง ดังนั้นหากป้องกันการเกิดของเหตุการณ์ตัวนำจะป้องกันการเกิดเหตุการณ์ตัวตามได้ด้วย

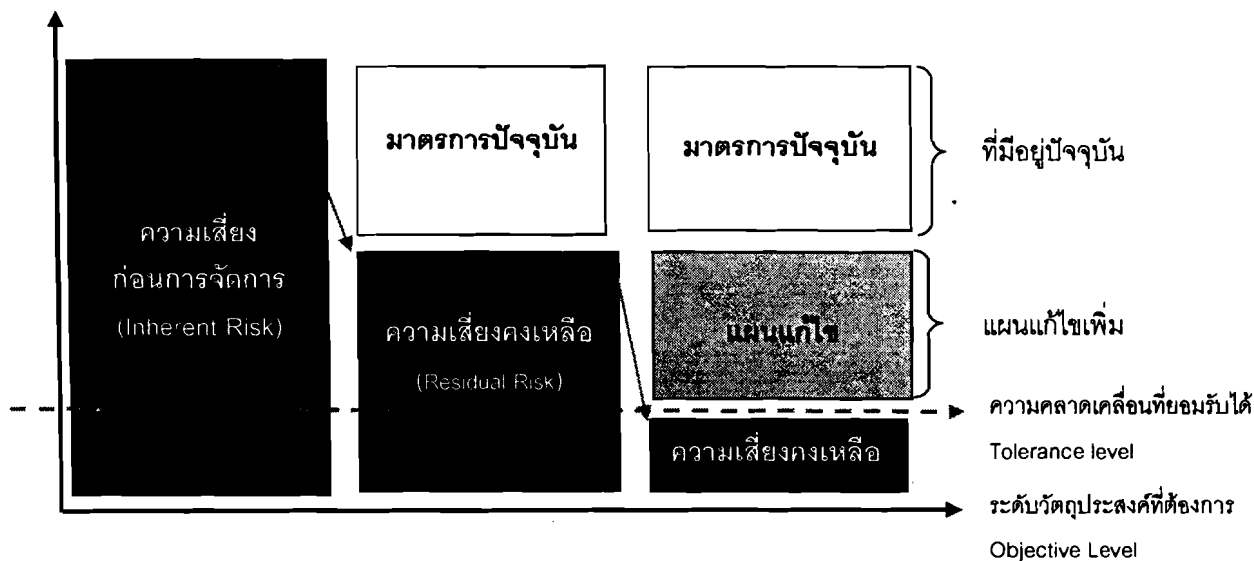
2.1.2 การประเมินความเสี่ยง การประเมินระดับความเสี่ยงควรพิจารณาจากสองมิติ คือจากระดับความน่าจะเป็นและระดับผลกระทบ การประเมินความเสี่ยงจึงควรทำสองครั้ง คือการประเมินความเสี่ยงก่อนและหลังการจัดการความเสี่ยง เพื่อใช้พิจารณาวิธีการจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้อย่างเหมาะสม การวิเคราะห์และจัดระดับความเสี่ยงของเหตุการณ์ทั้งจากปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายในที่มีต่อวัตถุประสงค์ที่กำลังพิจารณา การประเมินความเสี่ยงควรพิจารณาจากระดับความน่าจะเป็นและระดับผลกระทบและใช้เป็นเกณฑ์ในการพิจารณาว่าควรมีวิธีการจัดการความเสี่ยงนั้นอย่างไร การประเมินความเสี่ยงควรประเมินสองครั้ง เพื่อให้ทราบระดับความเสี่ยงก่อนและหลังการจัดการ

องค์ประกอบของการประเมินความเสี่ยงประกอบด้วย ความเสี่ยงก่อนการจัดการและความเสี่ยงคงเหลือ การประเมินระดับความน่าจะเป็นและระดับผลกระทบ แหล่งข้อมูล เทคนิคการประเมินระดับความเสี่ยง และ ความสัมพันธ์ระหว่างเหตุการณ์

ความเสี่ยงก่อนจัดการ หมายถึง ระดับความเสี่ยงที่เกิดตามธรรมชาติ หรือคัมลักษณะของงานที่กำลังพิจารณา โดยไม่มีการจัดการหรือการควบคุมใด ๆ ที่จะลดความน่าจะเป็นและหรือผลกระทบ

ความเสี่ยงคงเหลือ หมายถึง ระดับความเสี่ยงที่ยังเหลือ เมื่อพิจารณาจากประสิทธิผลของวิธีการจัดการตอบสนองและกระบวนการควบคุมที่มีต่อความเสี่ยงที่มีในปัจจุบัน

ภาพที่ 2.1 ความเสี่ยงก่อนการจัดการและความเสี่ยงคงเหลือ

ที่มา : อนุญา ภัทรมนตรี,2547 : 4-31

2.1.3 การจัดการตอบสนองความเสี่ยง ผู้บริหารอาจเลือกวิธีการจัดการตอบสนองความเสี่ยง โดย การหลีกเลี่ยง การควบคุม การกระจาย หรือ การยอมรับความเสี่ยง องค์ประกอบย่อยของการจัดการตอบสนองความเสี่ยงประกอบด้วย ประเภทของวิธีการจัดการตอบสนอง การเลือกวิธีการจัดการตอบสนองกับระดับความน่าจะเป็นและผลกระทบ การประเมินต้นทุนกับประโยชน์ การพิจารณาภาพรวม การหาโอกาสจากการตอบสนองความเสี่ยง การเลือกและการจัดทำแผนการแก้ไข (อนุญา ภัทรมนตรี ,2549 : 5-2)

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการวิเคราะห์การลงทุนระยะยาว

การศึกษาหาข้อมูล ในการวิเคราะห์การลงทุนในธุรกิจเลี้ยงนกนางแอ่น ซึ่งเป็นธุรกิจที่ต้องใช้เงินลงทุนเป็นจำนวนมาก และใช้ระยะเวลาในการคืนทุน ในสถานะเศรษฐกิจปัจจุบัน ผู้ลงทุนจำเป็นต้องจัดสรรเงินทุนที่มีอยู่ให้ได้รับประโยชน์สูงสุด การพิจารณาทางเลือกเป็นขั้นตอนการถ่วงน้ำหนักทางเลือกที่เป็นไปได้ในการใช้เงินทุน และการตัดสินใจเลือกลงทุน โดยพิจารณาแนวคิดเกี่ยวกับมูลค่าเงินตามเวลา เป็นแนวทางหนึ่งในการวิเคราะห์การลงทุนในธุรกิจ

1. วิธีที่คำนึงถึงมูลค่าของเงินตามเวลา (The Time Value of Money)

ตามแนวคิดนี้ เทคนิคที่ใช้ในการลงทุนควรคำนึงว่า เงิน 1 บาท ในวันนี้มีค่ามากกว่าเงิน 1 บาท ในอนาคต ดังนั้น โครงการที่ให้ผลตอบแทนเร็วจะนำลงทุนมากกว่าโครงการที่ให้ผลตอบแทนช้า วิธีที่นิยม ได้แก่ วิธีมูลค่าปัจจุบันสุทธิ (Net Present Value : NPV) และ วิธีอัตราผลตอบแทนของโครงการ (Internal Rate of Return : IRR)

1.1 วิธีมูลค่าปัจจุบันสุทธิ การวิเคราะห์ทางการเงินตามวิธีนี้ ใช้เกณฑ์พิจารณายอมรับการลงทุน โดยเปรียบเทียบว่า ค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดไหลเข้า จะต้องมากกว่าหรือเท่ากับค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดไหลออกตลอดทั้งโครงการ การหามูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดรับและจ่ายของโครงการ ภายใต้อัตราผลตอบแทนขั้นต่ำที่กิจการต้องการจากการลงทุนในแต่ละโครงการ หรืออัตราดอกเบี้ย หรือค่าของทุน เมื่อเปรียบเทียบแล้วมูลค่าปัจจุบันของเงินสดที่คาดว่าจะได้รับสูงกว่ามูลค่าปัจจุบันของเงินสดจ่าย หรือผลลัพธ์เป็นบวก แสดงถึงอัตราผลตอบแทนของการลงทุน ที่พิจารณานั้นสูงกว่าอัตราผลตอบแทนขั้นต่ำที่ต้องการ ซึ่งถือว่าควรเลือกลงทุน แต่ถ้าผลต่างเป็นลบ แสดงว่ามูลค่าปัจจุบันของเงินสดที่คาดว่าจะได้รับน้อยกว่ามูลค่าปัจจุบันของเงินสดจ่ายหรือพอดี คือ ผลต่างเป็นศูนย์ แสดงว่าการลงทุนนั้น ๆ จะให้อัตราผลตอบแทน เท่ากับอัตราผลตอบแทนขั้นต่ำพอดี

ข้อมูลประกอบการคำนวณมูลค่าปัจจุบันสุทธิ

1.1.1 กระแสเงินสด ในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายลงทุน จะให้ความสำคัญกับกระแสเงินสดไม่ใช่กำไรสุทธิทางบัญชี เพราะกำไรสุทธิจะเป็นไปตามหลักเงินค้ำ ที่เน้นการรับรู้และบันทึกรายการตามช่วงเวลาที่เกิดรายการ ไม่ใช่เวลาที่รับ-จ่ายเงินสด หากใช้กำไรสุทธิตามจะ ทำให้มูลค่าปัจจุบันสุทธิผิดไป กระแสเงินสดที่เกี่ยวข้องกับการคำนวณ จำแนกได้ดังนี้

1.1.1.1 กระแสเงินสดไหลออก กระแสเงินสดไหลออก สำหรับการลงทุน เชื้อเพลิงแอมอน เงินลงทุนเริ่มแรกเป็นเงินลงทุนในการก่อสร้างอาคาร เชื้อเพลิงแอมอน และค่าใช้จ่ายในการติดตั้งอุปกรณ์ภายใน

1.1.1.2 กระแสเงินสดไหลเข้า เป็นรายได้ที่ได้รับจากการขายรังนกแอมอน และมูลของนกแอมอน และ มูลค่าคงเหลือของสินทรัพย์ในที่สุดท้ายของโครงการ

1.1.2 ค่าเสื่อมราคา การจัดทำบลงทุน ต้องนำค่าเสื่อมราคาตัดเป็นค่าใช้จ่าย ในการคำนวณกำไรสุทธิมาบวกกลับ เพื่อคำนวณค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดในการหาผลตอบแทนของเงินลงทุนเริ่มแรกอยู่แล้ว จึงไม่จำเป็นต้องพิจารณารายการค่าเสื่อมราคาแยกเป็นพิเศษ

1.1.3 อัตราคิดลด การเลือกลงทุนในโครงการใดโครงการหนึ่งเป็นเรื่องของการเสียโอกาสการนำเงินไปลงทุนในโครงการอื่น ๆ เช่น เสียโอกาสในการนำเงินไปฝากธนาคารเพื่อได้รับดอกเบี้ย อัตราดอกเบี้ยจึงเป็นต้นทุนค่าเสียโอกาสของเงินลงทุน เมื่อคิดเปรียบเทียบเป็นอัตรา

ผลตอบแทนที่จะได้รับเป็นร้อยละต่อปี ซึ่งจะใช้เป็นเกณฑ์เปรียบเทียบกับผลการวิเคราะห์การลงทุนเพื่อการตัดสินใจลงทุน สำหรับการลงทุนเสี่ยงนกแอ่น มีทั้งผู้ประกอบการที่ใช้เงินลงทุนจากเงินออมและผู้ประกอบการบางรายที่ใช้เงินลงทุนจากการออมและกู้ยืมเงินบางส่วน ซึ่งระยะเวลาในการเก็บเกี่ยวผลผลิต ในปีแรก ๆ ผลผลิตจะได้ไม่มากนัก การกู้ยืมเงินมาลงทุนทั้งจำนวนอาจทำให้ไม่คุ้มกับการลงทุนและอาจเกิดปัญหาการผ่อนชำระเงินคืนให้กับเจ้าหนี้ในปีต้น ๆ เมื่อแหล่งที่มาของเงินทุนมาจากเงินทุนของตนเองและเงินกู้ก็แสดงว่าจะต้องมีต้นทุนค่าเสียโอกาสของเงินทุน 2 ส่วน. และแต่ละส่วนจะมีค่าไม่เท่ากัน มีหลักในการพิจารณา ดังนี้

ต้นทุนค่าเสียโอกาสของเงินทุนของตนเอง หากไม่ลงทุนในโครงการ ก็จะนำไปฝากธนาคาร จึงคิดต้นทุนค่าเสียโอกาสเป็นอัตราดอกเบี้ยเท่ากับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ ต้นทุนค่าเสียโอกาสที่คิดเท่ากับอัตราดอกเบี้ยฝากประจำ และต้องบวกความเสี่ยงส่วนเพิ่ม (Risk Premium) เนื่องจากการลงทุนในธุรกิจมีความไม่แน่นอนในผลตอบแทน และมีความไม่มั่นคงในเรื่องของเงินคืนที่อาจจะไม่ได้รับคืน ค่าเสียโอกาสที่เกิดจากเงินลงทุนของตนเองจึงต้องบวกค่าความเสี่ยงส่วนเพิ่ม ดังนั้น อัตราคิดลดที่ใช้เปรียบเทียบในการลงทุนเสี่ยงนกแอ่น ที่เหมาะสมควรเป็นอัตราดอกเบี้ยเงินฝากบวกค่าความเสี่ยงส่วนเพิ่ม โดยการบวกเพิ่มร้อยละ 3 จากอัตราดอกเบี้ยเงินฝาก และอัตราคิดลดที่ใช้การคำนวณค่าเฉลี่ยต้นทุนของเงินลงทุน ระหว่างอัตราดอกเบี้ยเงินฝากและอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืม โดยวิธีต้นทุนเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (Weight average cost of capital : WACC)

$$WACC = W_1r_1 + W_2r_2$$

จากสูตร	W_1	=	สัดส่วนของการลงทุนด้วยเงินออม
	W_2	=	สัดส่วนของการลงทุนด้วยเงินกู้ยืม
	r_1	=	อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำบวก Risk Premium 3%
	r_2	=	อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืม

1.1.4 สมมติฐานของวิธีคำนวณค่าปัจจุบันของกระแสเงินสด มี 2 ประการ คือ กระแสเงินสดที่เกิดขึ้นหลังจากเงินลงทุนเริ่มแรก ถือว่าเกิดขึ้น ณ สิ้นงวด ทั้งที่ตามความเป็นจริงแล้ว กระแสเงินสดจะทยอยเกิดขึ้นระหว่างงวด แต่หากต้องคำนวณค่าปัจจุบันตามระยะเวลาจะทำให้ยุ่งยาก และ กระแสเงินสดที่เกิดขึ้นจากโครงการ จะสมมติให้กิจการนำกลับไปลงทุนใหม่โดยได้อัตราผลตอบแทนที่ต้องการเท่ากับอัตราคิดลดทันที (ควงมณี โภมารทัต และคนอื่น ๆ, 2545 : 350-351)

มูลค่าปัจจุบันสุทธิ คือ จำนวนผลประโยชน์สุทธิที่ได้รับตลอดระยะเวลาของโครงการที่ได้ปรับค่าปัจจุบันของผลประโยชน์รวม (Present Value Benefit : PVB) หักออกด้วย มูลค่าปัจจุบันของต้นทุนรวม (Present Value Cost : PVC) ของโครงการนั้น

$$\begin{aligned} NPV &= PVB - PVC \\ &= \sum_{t=0}^n \frac{B_t}{(1+r)^t} - \sum_{t=0}^n \frac{C_t}{(1+r)^t} \end{aligned}$$

หรือ

$$= \sum_{t=0}^n \frac{(B_t - C_t)}{(1+r)^t}$$

จากสูตร B_t หมายถึง ผลตอบแทนของการลงทุนในปีที่ t

C_t หมายถึง ต้นทุนของการลงทุนในปีที่ t

r หมายถึง อัตราคิดลดหรืออัตราดอกเบี้ยที่เหมาะสม

t หมายถึง ระยะเวลาของการลงทุนปีที่ $(1, 2, \dots, n)$

หลักการตัดสินใจ ที่ว่าการลงทุนจะมีความเหมาะสมทางด้านเศรษฐกิจและการเงินหรือไม่ นั้น พิจารณาจาก NPV คือเมื่อ $NPV > 0$ หรือมีค่าเป็นบวก แสดงว่า การลงทุนนั้นๆ มีความเหมาะสมที่ลงทุนได้ กล่าวคือ มูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทนรวมมากกว่ามูลค่าปัจจุบันของต้นทุนรวม ($PVB > PVC$) (ลินดา ว่องวิเชียรกุล, 2544 : 19)

1.2 วิธีอัตราผลตอบแทนภายใน โครงการ อัตราผลตอบแทนภายในของการลงทุน คือ ผลตอบแทนเป็นร้อยละต่อการลงทุน หรือ หมายถึงอัตราดอกเบี้ยในกระบวนการคิดที่ทำให้มูลค่าปัจจุบันสุทธิของโครงการมีค่าเท่ากับศูนย์ ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราดอกเบี้ยกับขนาดของมูลค่าปัจจุบันสุทธิ ถ้าอัตราดอกเบี้ยระดับหนึ่งที่ใช้ในการกระบวนการคิดแล้วทำให้มูลค่าปัจจุบันสุทธิมีค่าเป็นบวก อัตราดอกเบี้ยระดับใหม่ที่สูงกว่าจะทำให้มูลค่าปัจจุบันสุทธิมีค่าลดลง และลดลงต่อไป ตราบเท่าที่อัตราดอกเบี้ยยังคงเพิ่มสูงขึ้นตามลำดับ ในท้ายที่สุดจะมีอัตราดอกเบี้ยระดับหนึ่งที่ทำให้มูลค่าปัจจุบันสุทธิมีค่าเท่ากับศูนย์พอดี ซึ่งก็คือ อัตราผลตอบแทนภายในของการลงทุน เมื่อกำหนดให้ r คือ IRR แล้วค่าของ r จะสามารถหาได้จากการแก้สมการข้างล่างนี้

$$\sum_{t=1}^n \frac{(B_t - C_t)}{(1+r)^t} = 0$$

หลักการตัดสินใจว่าการลงทุนมีความคุ้มค่าการลงทุนทางด้านเศรษฐกิจก็คือเมื่อ IRR มีค่าสูงและต้องสูงกว่าอัตราดอกเบี้ยเฉพาะหรือค่าเสียโอกาสของทุน

การกำหนดค่า IRR หรือการหาอัตราคิดลด ซึ่งทำให้ NPV มีค่าเท่ากับศูนย์นั้น สามารถหาได้ 2 วิธีด้วยกัน คือ

1.2.1 การแทนค่าแบบลองถูกลองผิด (Trial and Error)

$$\text{จากสูตร } NPV = \sum_{t=1}^n \frac{(B_t - C_t)}{(1+r)^t} = 0$$

ดังนั้น r ในสูตรคือ IRR

1.2.2 วิธีการ Interpolation โดยวิธีทางเลขคณิต (Arithmetically) เป็นการคำนวณค่าความสัมพันธ์ระหว่างอัตราคิดลดกับ NPV 2 คู่ กล่าวคือ อัตราคิดลดตัวต่ำกว่า (Lower discount rate : r_L) จะทำให้ NPV มีค่าเป็นบวก ส่วนอัตราคิดลดสูงกว่า (Upper discount rate : r_U) จะทำให้ NPV มีค่าเป็นลบ ดังสูตรต่อไปนี้

$$IRR = r_L + (r_U - r_L) \left[\frac{NPV_L}{(NPV_L - NPV_U)} \right]$$

โดยที่ NPV_L หมายถึง NPV ของ r_L

NPV_U หมายถึง NPV ของ r_U

ตัวอย่าง ที่อัตราคิดลด 8% NPV มีค่าเท่ากับ 308 บาท

ที่อัตราคิดลด 10% NPV มีค่าเท่ากับ -56 บาท

$$\begin{aligned} \text{ดังนั้น IRR} &= 8 + (10 - 8) \left[\frac{308}{308 - (-56)} \right] \\ &= 8 + 2 \frac{308}{364} \\ &= 8 + 1.7 \\ &= 9.7\% \end{aligned}$$

เมื่อ IRR เป็น อัตราคิดลดตัวที่สูงที่สุด หาก อัตราคิดลดตัวใดสูงกว่านี้ ก็จะส่งผลให้การลงทุนมีมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดติดลบ ($NPV < 0$) จึงอธิบายในอีกมุมหนึ่งได้ว่า อัตราคิดลด ที่ต่ำกว่า IRR จะทำให้การลงทุนมีมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดเป็นบวก ($NPV > 0$) การค้นหา IRR มีความต่างจากการค้นหา NPV เพราะ NPV ถูกกำหนด อัตราคิดลดไว้ล่วงหน้า ส่วน IRR เป็นการวิเคราะห์ที่เริ่มจากการลงทุนที่ให้ NPV เป็นศูนย์ โดยต้องรู้ว่า IRR เป็นอัตราใด และหลังจากนั้นก็มาดูที่อัตราคิดลด หรือต้นทุนค่าเสียโอกาสของเงินทุนว่าเป็นอัตราใดมากกว่าหรือน้อยกว่า

IRR ที่สูงมากๆ เช่น 40% มีความหมายว่า อัตราคิดลดที่ต่ำกว่า 40% หากการลงทุนมีการบริหารหรือจัดหาเงินมาลงทุนภายใต้อัตราคิดลดที่ต่ำกว่านี้ได้ การลงทุนก็จะเหลือกระแสเงินสด

(NPV > 0) และ อัตราคิดลด 40 % สะท้อนภาพว่า ต้นทุนค่าเสียโอกาสที่ต่ำกว่า 40% ทำให้การลงทุนนั้น น่าสนใจ เพราะผู้ลงทุนจะได้รับกระแสเงินสดส่วนเพิ่ม (ชาย กิตติคุณาภรณ์, 2549 : 41-49)

การใช้ต้นทุนเงินทุนเป็นเกณฑ์เปรียบเทียบผลการวิเคราะห์เพื่อการตัดสินใจลงทุน

เนื่องจากวิธีมูลค่าปัจจุบันสุทธิและวิธีอัตราผลตอบแทนของโครงการ เป็นวิธีที่คำนึงถึงมูลค่าของเงินตามเวลา อัตราคิดลดจึงมีความสำคัญต่อผลการวิเคราะห์อย่างยิ่ง อัตราดอกเบี้ยอัตราหนึ่งที่ทุกกิจการมีข้อมูลอยู่ และควรนำมาเป็นเกณฑ์พิจารณาเปรียบเทียบกับผลตอบแทนที่จะได้รับ คือ ต้นทุนเงินทุน เพราะหากผลตอบแทนต่ำกว่าต้นทุนเงินทุน กิจการย่อมไม่ควรทำโครงการดังกล่าว เพราะจะเผชิญกับผลขาดทุนที่จะกระทบทั้งฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน การพิจารณาต้นทุนเงินทุนเทียบกับอัตราคิดลดของวิธีการคำนวณทั้งสองวิธี ดังนี้

1. วิธีมูลค่าปัจจุบันสุทธิ จะปฏิเสธการลงทุน ที่ใช้ต้นทุนเงินทุนที่คิดลดแล้วได้มูลค่าปัจจุบันติดลบ ยกเว้นจะมีผลตอบแทนอื่นที่ทำให้กิจการได้รับประโยชน์คุ้มค่ามูลค่าปัจจุบันที่ติดลบ
2. วิธีอัตราผลตอบแทนของการลงทุน ที่อัตราผลตอบแทนต่ำกว่าต้นทุนเงินทุน ยกเว้นจะมีผลตอบแทนอื่นที่ทำให้กิจการได้รับประโยชน์คุ้มค่า

ข้อดีของวิธีมูลค่าปัจจุบันสุทธิเมื่อเปรียบเทียบกับวิธีอัตราผลตอบแทน

วิธีมูลค่าปัจจุบันสุทธิและวิธีอัตราผลตอบแทนของการลงทุน จะเป็นวิธีวิเคราะห์ที่เหมาะสมสำหรับใช้พิจารณากลับกรองโครงการลงทุน เนื่องจากได้คำนึงและให้น้ำหนักความสำคัญกับกระแสเงินสดในแต่ละช่วงเวลา แต่วิธีมูลค่าปัจจุบันสุทธิมีข้อได้เปรียบวิธีอัตราผลตอบแทนของการลงทุน 2 ประการ กล่าวคือ

วิธีมูลค่าปัจจุบัน ปฏิบัติได้ง่ายกว่าและเข้าใจง่ายกว่าวิธีอัตราผลตอบแทนของโครงการ โดยเฉพาะกรณีที่วิธีอัตราผลตอบแทนของโครงการต้องอาศัยการลองผิดลองถูก ทั้งนี้เพราะเมื่อกิจการมีข้อมูลทั้ง 3 ประการ คือ กระแสเงินสด อัตราคิดลด และระยะเวลา จะสามารถคำนวณหามูลค่าปัจจุบันสุทธิ ซึ่งเป็นข้อมูลที่ต้องการทราบได้ทันทีอย่างสะดวก และเนื่องจากมูลค่าปัจจุบันสุทธิเป็นผลรวมของมูลค่าปัจจุบันในแต่ละช่วงเวลา สามารถแยกคำนวณและนำมารวมกันภายหลังได้นอกจากนี้มูลค่าปัจจุบันสุทธิสามารถนำไปเปรียบเทียบผลการวิเคราะห์การลงทุนต่าง ๆ ได้อย่างชัดเจน ขณะที่วิธีอัตราผลตอบแทนของการลงทุน การหาอัตราคิดลดดังกล่าวต้องทำพร้อมกันทั้งหมด จึงปฏิบัติได้ยากกว่า และแก้ไขลำบากกว่า โดยเฉพาะในกรณีที่มีการคำนวณผิดพลาดเกิดขึ้น

สมมติฐานของวิธีอัตราผลตอบแทนของการลงทุนเกี่ยวกับอัตราผลตอบแทนที่ได้รับจากการนำผลตอบแทนกลับไปลงทุนใหม่ น่าเชื่อถือน้อยกว่าวิธีมูลค่าปัจจุบันสุทธิ โดยเฉพาะเมื่ออัตราผลตอบแทนของโครงการสูงมากผิดปกติ เนื่องจากตามวิธีมูลค่าปัจจุบันสุทธิจะสมมติให้อัตราผลตอบแทนจากการนำเงินกลับไปลงทุนใหม่เท่ากับอัตราคิดลด โดยปกติแล้ว อัตรานี้มีโอกาสจะเท่ากับต้นทุนค่าเสียโอกาสของกิจการอยู่แล้ว (ดวงมณี โกมารทัต และคนอื่น ๆ, 2545 : 350-356)

2. วิธีที่ไม่คำนึงถึงมูลค่าของเงินตามเวลา

เป็นวิธีการวิเคราะห์การลงทุนอย่างง่ายและอาจเหมาะสมสำหรับสถานการณ์ที่ปัจจัยบางเรื่อง มีความสำคัญต่อการเลือกลงทุนเป็นพิเศษ ได้แก่ วิธีระยะเวลาคืนทุน (Payback Period)

วิธีระยะเวลาคืนทุน วิธีระยะเวลาคืนทุนให้ความสำคัญกับช่วงระยะเวลาที่กิจการได้รับผลตอบแทนจากการลงทุนคุ้มเงินทุนได้รวดเร็วเพียงใด และถือตามหลักเกณฑ์ว่า โครงการที่คืนทุนเร็วกว่า เป็นโครงการที่น่าลงทุนมากกว่า โดยไม่คำนึงว่า กระแสเงินสดไหลเข้าสุทธิที่ได้มาในแต่ละงวดเป็นอย่างไร

กิจการที่ใช้ระยะเวลาคืนทุนเพื่อจัดอันดับการลงทุน ส่วนใหญ่เป็นกิจการที่ต้องคำนึงถึงสภาพคล่องของเงินทุนที่จะนำมาใช้ในการดำเนินงาน กล่าวคือ ระยะเวลาที่ต้องจ่ายคืนเงินต้นแก่เจ้าหนี้ก่อนข้างต้นและจะต้องนำเงินทุนมาใช้หมุนเวียนในกิจการให้เร็วที่สุด หรือกิจการอาจใช้วิธีนี้ร่วมกับวิธีอื่น ในการกลั่นกรองโครงการลงทุนที่ต้องพิจารณาหาก โครงการที่คืนทุนช้ากว่าระยะเวลาที่กำหนด จะไม่ต้องเสียเวลาพิจารณา

วิธีการคำนวณหาระยะเวลาคืนทุน พิจารณาตามความสม่ำเสมอของกระแสเงินสดที่ได้รับ จำแนกได้ 2 กรณี ดังนี้

1. กรณีที่กระแสเงินสดไหลเข้าสุทธิเท่ากันทุกงวดให้นำกระแสเงินสดสุทธิตายางวดมาหารมูลค่าสินทรัพย์ตามโครงการได้ทันที ตามสูตร

$$\text{ระยะเวลาคืนทุน} = \text{จำนวนปีก่อนคืนทุน} + \frac{\text{กระแสเงินสดส่วนที่เหลือ}}{\text{กระแสเงินสดทั้งปี}}$$

2. กรณีที่กระแสเงินสดไม่เท่ากัน จะต้องทยอยนำกระแสเงินสดไหลเข้าสุทธิหักจากมูลค่าเงินลงทุนเริ่มแรกจนกระทั่งมูลค่าเงินลงทุนเท่ากับศูนย์ จะถือว่าปีนั้นเป็นปีที่คืนทุน (Garrison and Noreen and Brewer, 2003 : 671)

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการเลี้ยงนกนางแอ่นและสภาพพื้นที่ของอำเภอบ้านแหลม

1. สายพันธุ์นกนางแอ่น

1.1 วงศ์นกแอ่น (Family Apodidae)

นกในวงศ์นกแอ่นเป็นนกขนาดเล็กมากจนถึงขนาดเล็ก ปากค่อนข้างสั้นแบนและเป็นรูปสามเหลี่ยมรูฆมุกไม่ทะลุถึงกัน ขนมีแกนขนรองขนาดใหญ่ ตัวเต็มวัยมีขนอุยเฉพาะบริเวณแกมไฐ ขุมขนขนเรียงปกชิดกันแน่นจนทำให้ปีกคล้ายใบมีดโกน ขนกลางปีกมี 8-11 เส้น ขนปีกน้อยมี 2-3

เส้น หางสั้น เมื่อหุบปีกขึ้นจะยาวเลขปลายหาง แข็งยาวกว่านิ้วที่ 1 โคนนิ้วหัก การจัดเรียงนิ้วเป็นแบบนิ้วหน้าเรียงและนิ้วหน้าต่าง

นกในวงศ์นี้กำเนิดมาตั้งแต่สมัยโอลิโกซีน ในยุคเทอร์เชียรีหรือประมาณ 36-25 ล้านปีมาแล้ว ปัจจุบันกระจายพันธุ์เกือบทั่วโลก ยกเว้นนิวซีแลนด์และฮาวายมีทั้งสิ้น 18 สกุล และ 99 ชนิด ประเทศไทยพบนกในวงศ์นี้ 13 ชนิด ใน 5 สกุล คือสกุลนกแอ่นท้องขาว (Genus Collocalia G.R.Gvay), สกุลนกแอ่นเล็กหางหนาม (Genus Rhiphidura Oates), สกุลนกแอ่นใหญ่ (Genus Hirundapus Hodgson), สกุลนกแอ่นตาล (Genus Cypsiurus Lesson), และสกุลนกแอ่นบ้าน (Genus Apus Scopoli)

1.1.1 สกุลนกแอ่นท้องขาว ลักษณะของสกุลคือปีกแคบและเรียว ปลายหางเว้าเล็กน้อย บินด้วยการกระพือปีกสลับร่อน ทำรังรวมกันเป็นกลุ่มใหญ่ตามผนังถ้ำหรือตามเพดาน สิ่งก่อสร้างมีชนิดหนึ่งทำรังเป็นรูปถ้วยด้วยสิ่งสกปรกที่สกัดออกจากต่อมน้ำลายอย่างเดียวใช้เป็นอาหารของคนได้ แต่ส่วนใหญ่จะใช้วัสดุอื่น เช่น ขนนก แล้วเชื่อมกันด้วยสิ่งที่สกัดจากต่อมน้ำลายรังของพวกนี้คนไม่นิยมรับประทาน ประเทศไทยพบนกในสกุลนี้ 5 ชนิด

1.1.1.1 นกแอ่นท้องขาว พบครั้งแรกที่ประเทศมาเลเซียนกแอ่นท้องขาว มีกระจายพันธุ์ในพม่า ไทย มาเลเซีย หมู่เกาะอันดามัน หมู่เกาะนิโคบาร์ หมู่เกาะซุนดา ฟิลิปปินส์ และออสเตรเลีย ลักษณะทั่วไป เป็นนกขนาดเล็กมาก (10 ซม.) ปีกสั้นกว่า 10.8 ซม. จัดเป็นนกแอ่นที่เล็กที่สุดในประเทศไทยและในภูมิภาคนี้ ลำตัวด้านบนสีออกดำหรือสีเหลืองน้ำตาลเงินแกมเขียวท้องสีขาวเด่นชัด คอหอย และอกสีเทาเข้ม หางเว้าสั้น อุปนิสัยและอาหาร อาศัยอยู่ตามป่าและตามภูเขาพบอยู่เป็นฝูงเล็กๆ มันบินสลับกันส่วนในเวลากลางวัน เช่นเดียวกับนกแอ่นอื่น แต่มักบินในระดับที่ไม่สูงมากนัก บางตัวอาศัยอยู่ตามปากถ้ำ หินปูน บางตัวเกาะอาศัยตามผนังหรือเพดานอาคาร บ้านเรือน บางครั้งใช้ปากไฉนขณะเกาะดูเหมือนกับเอาหัวห้อย นกแอ่นท้องขาวกินแมลงเป็นอาหาร หาอาหารโดยใช้ปากโฉบจับกลางอากาศ อุปนิสัยไม่แตกต่างจากนกแอ่นอื่นๆ การผสมพันธุ์ นกแอ่นท้องขาวผสมพันธุ์ในช่วงฤดูหนาวถึงฤดูร้อนระหว่างเดือนธันวาคมถึงเดือนเมษายน โดยพบมากที่สุดระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนมีนาคม รังมีสีดำไม่ใช่เป็นอาหารของคนซึ่งไม่ตรงกับ ความหมายชื่อชนิด ทั้งนี้เพราะมันใช้วัสดุ เช่น มอส ไลเคน ใบสนทะเล เส้นใยมะพร้าว เป็นต้น เชื่อมติดกันด้วยสิ่งที่สกัดออกจากต่อมน้ำลาย รังเป็นรูปถ้วยครึ่งซีกขนาดกว้างประมาณ 5 ซม. ยาว 7 ซม. และลึก 2 ซม. มันมักทำรังตามถ้ำหรือสิ่งก่อสร้างบริเวณมูรรอยต่อระหว่างผนังกับเพดาน ไข่เป็นรูปรียาว สีขาว มีขนาดเฉลี่ย 11.2×17.5 ซม. รังมีไข่ 2 ฟอง ทั้งสองเพศช่วยกันทำรัง และฟักไข่ลูกนกแรกเกิดไม่มีขนปกคลุมลำตัวและยังไม่ลืมตา พ่อแม่ต้องช่วยกันกกและหาอาหาร มาป้อนจนกว่าลูกนกจะแข็งแรงและบินได้ ซึ่งใช้เวลาประมาณ 4-5 สัปดาห์ หลังออกจากไข่

จากนั้นพวกมันจะทิ้งรัง สถานภาพ นกแอ่นท้องขาวเป็นนกประจำถิ่นหายากและปริมาณค่อนข้างน้อยพบเฉพาะทางภาคใต้ กฎหมายจัดนกแอ่นท้องขาวเป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง

1.1.1.2 นกแอ่นพันธุ์หิมาลัย มีกระจายพันธุ์ในเทือกเขาหิมาลัย จีนด้านตะวันตกเอเชียตะวันออกเฉียงใต้หมู่เกาะอันดามัน เกาะชวา เกาะสุมาตรา เกาะปาลาแก และฟิลิปปินส์ ลักษณะทั่วไป เป็นนกขนาดเล็กมาก (13-14 ซม.) มีลักษณะทั่วไปคล้ายคลึงกับนกแอ่นกินรัง จะแตกต่างกันตรงที่บริเวณคอโพกสีเทาจนถึงสีเทาเข้มเกือบดำ ปีกยาวกว่า (11.6-14.2 ซม.) หางเว้าลึกกว่า (ปกติมากกว่าร้อยละ 15 ของความยาวหาง) แตกต่างจากนกแอ่นหางสีเหลืองที่ลำตัวและปีกเรียกว่าหางเว้ามากกว่า ถ้าดูในระยะใกล้ๆ บริเวณแก้มอาจมีขนเล็กน้อย บริเวณหน้าไม่มีขนตามลำตัวไม่เป็นสีขาว อุปนิสัยและอาหาร อาศัยอยู่เป็นฝูงใหญ่ตามถ้ำภูเขาหินปูน ตั้งแต่ระดับพื้นราบจนกระทั่งความสูง 2,200 เมตรจากระดับน้ำทะเล ในเวลากลางวันมันใช้เวลาส่วนใหญ่บินจับแมลงกลางอากาศสลับกับการร่อนเหนือหุบเขา แหล่งน้ำ หรือช่องแคบ และมักบินรวมฝูงกับนกแอ่นหลายชนิด ช่วงเย็นค้ำมันจะบินกลับแหล่งที่อยู่อาศัย เวลากลางวันในฤดูผสมพันธุ์หรือช่วงที่มีลูกอ่อน มันจะกลับรังมาป้อนอาหารให้ลูกเป็นครั้งคราว ในช่วงนี้ยังไม่ได้สร้างรัง มันจะเกาะตามผนังถ้ำในแนวตั้งหันหัวขึ้นเหมือนกับนกแอ่นอื่นๆ โดยใช้กรงเล็บช่วยเกี่ยวผนังเอาไว้ อาหารส่วนใหญ่ ได้แก่ แมลงในอันดับแมลงวัน และอันดับมดและผึ้ง โดยบินโฉบจับกลางอากาศ มันกินน้ำด้วยการบินโฉบลงมาใกล้แหล่งน้ำ แล้วใช้ปากตะแฉิน้ำแล้วกลืนเข้าปากมันจะทำเช่นนี้หลายครั้งจนอิ่ม นกแอ่นพันธุ์หิมาลัยผสมพันธุ์ในช่วงฤดูร้อนต่อฤดูฝนระหว่างเดือนเมษายนถึงเดือนมิถุนายน ทำรังรวมกันเป็นกลุ่มตามถ้ำหินปูน รังเป็นรูปถ้วยมีเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 6 ซม. ลึก 2 ซม. และหนา 5 ซม. โดยใช้มอสเป็นวัสดุ แล้วเชื่อมให้ติดกันด้วยสิ่งที่สกัดมาจากต่อมน้ำลาย รังของนกแอ่นพันธุ์หิมาลัยใช้เป็นอาหารไม่ได้ ไม่เหมือนกับรังนกแอ่นกินรังหรือรังนกแอ่นหางสีเหลือง ทั้งนี้เพราะมันใช้วัสดุอื่นผสมกับสิ่งที่สกัดมาจากต่อมน้ำลายและไม่สามารถสกัดเอาวัสดุอื่นออกได้ง่าย นกแอ่นพันธุ์หิมาลัยผสมพันธุ์กลางอากาศหรือในรังไข่มี รูปรียาว ปลายด้านหนึ่งเรียวมาก สีขาว มีขนาดเฉลี่ย 14.6×21.8 ซม. รังมีไข่ 2 ฟอง ทั้งสองเพศช่วยกันสร้างรังและฟักไข่ลูกนกแรกเกิดยังไม่ลืมตาและไม่มีการป้อนนมพ่อแม่จะช่วยกันกกและหาอาหารมาป้อนจนกระทั่งลูกนกบินได้ รวมเวลาประมาณ 5-6 สัปดาห์ หลังออกจากไข่ จากนั้นจะทิ้งรัง นกแอ่นพันธุ์หิมาลัยเป็นนกที่พบบ่อย เป็นนกอพยพมาช่วงนอกฤดูผสมพันธุ์ พบเกือบทุกภาค เป็นนกประจำถิ่นพบทางภาคเหนือและภาคตะวันตกได้สุดที่จังหวัดกาญจนบุรี แต่ในฤดูหนาวอาจอพยพไปยังภาคใต้ (จังหวัดประจวบคีรีขันธ์และจังหวัดสุราษฎร์ธานี) กฎหมายจัดนกแอ่นพันธุ์หิมาลัยทุกชนิดย่อยเป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง

1.1.1.3 นกแอ่นหางสีเหลือง ลักษณะทั่วไป เป็นนกขนาดเล็กมาก (14 ซม.) มีลักษณะทั่วไปคล้ายคลึงกับนกแอ่นกินรังจนแทบแยกไม่ออก จะแตกต่างกันตรงที่นกแอ่นหางสีเหลืองมี

ขนาดใหญ่กว่าเล็กน้อยปีกยาวและกว้างกว่าบริเวณตะโพกมีตั้งแต่สีเทาจนถึงสีดำ เมื่อดูในระยะใกล้ๆ จะแตกต่างจากนกแอ่นกินรังและนกแอ่นพันธุ์หิมาลัยตรงที่นกแอ่นหางสีเหลืองมีขนบริเวณแข้งมากกว่า หางเว้าปกติน้อยกว่าร้อยละ 13 ของความยาวทางทั้งหมดปีกยาว 12.2-13.6 ซม. อุปนิสัยและอาหาร อาศัยอยู่ตามถ้ำหินปูนบริเวณใกล้กับชายฝั่งทะเลและบริเวณเกาะ มีกิจกรรมและหากินในเวลากลางวัน มันจะบินสลับร่อนโฉบจับแมลงขนาดเล็กกึ่งกลางอากาศเกือบตลอดทั้งวัน ส่วนในเวลากลางคืนมันจะเกาะนอนหลับตามผนังถ้ำหรือในรัง พฤติกรรมและอุปนิสัยอื่นไม่แตกต่างจากนกแอ่นกินรัง นกแอ่นหางสีเหลืองส่วนใหญ่ผสมพันธุ์ในช่วงฤดูหนาวระหว่างเดือนมกราคมถึงเดือนมีนาคม ทำรังรวมกันเป็นกลุ่มตามผนังถ้ำ รังเป็นรูปถ้วยครึ่งซีก มีขนาดใหญ่กว่ารังของนกแอ่นกินรังเล็กน้อย รังเป็นสีดำเพราะใช้ขนของมันเองเชื่อมกันด้วยสิ่งที่สกัดออกมาจากต่อมน้ำลาย รังของนกแอ่นหางสีเหลืองใช้เป็นอาหารได้เช่นเดียวกับรังนกแอ่นกินรังแต่ต้องแยกขนนกออกให้หมดเสียก่อน จึงไม่นิยมกันไข่สีขาวมีรูปร่างยาว คือกว้าง 15.3-16.0 มม. ยาว 21.9-23.5 มม. รังมีไข่ 2 ฟอง ทั้งสองเพศช่วยกันสร้างรังและฟักไข่ จะฟักเฉพาะในเวลากลางคืนลูกนกแรกเกิดยังไม่ลืมตาและไม่มีขนปกคลุมลำตัว พ่อแม่ต้องคอยช่วยกันหาอาหารมาป้อน นกแอ่นหางสีเหลืองมีชีวิตวิทยาการสืบพันธุ์อื่นไม่แตกต่างไปจากนกแอ่นกินรัง นกแอ่นหางสีเหลืองเป็นนกประจำถิ่นพบทางภาคใต้ฝั่งทะเลด้านตะวันตกหรือฝั่งทะเลอันดามัน พบบ่อยและปริมาณปานกลางเป็นบางแห่ง โดยเฉพาะบริเวณเกาะหรือชายฝั่งทะเลซึ่งมีถ้ำหินปูน กฎหมายจัดนกแอ่นหางสีเหลืองเป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง

1.1.1.4 นกแอ่นกินรัง ลักษณะทั่วไป เป็นนกขนาดเล็กมาก (12-13 ซม.) ดูเผินๆ เป็นสีดำ โดยลำตัวด้านบนสีน้ำตาลแกมดำ ตะโพกสีเข้มจนเห็นเป็นสีดำ ลำตัวด้านล่างเป็นสีน้ำตาลปกติเมื่อดูในธรรมชาติแทบจะไม่แตกต่างจากนกแอ่นพันธุ์หิมาลัย และนกแอ่นพันธุ์หางสีเหลืองจะแตกต่างกันตรงที่นกแอ่นกินรังมีขนาดเล็กกว่าปีกสั้นกว่ากระพือปีกได้เร็วกว่า แข็งไม่มีขนหรือมีเพียงเล็กน้อย ปลายหางเว้าตื้น หรือเป็นแฉกเล็กประมาณร้อยละ 10-19 ของความยาวของหางปีกยาว 11.0-12.5 ซม. อาศัยอยู่ตามเกาะกลางทะเลชายฝั่งทะเลและในเมืองที่ใกล้กับแม่น้ำ มีกิจกรรมและหากินในเวลากลางวัน ส่วนในเวลากลางคืนจะเกาะเป็นกลุ่มตามรัง ผนังถ้ำหรือสิ่งก่อสร้างต่างๆ เช่น โบสถ์ บ้านเรือน เป็นต้น ในช่วงเช้าจะบินออกจากแหล่งอาศัยไปหากินตามแหล่งน้ำในหุบเขาหรือตามป่า นกแอ่นกินรังเป็นนกที่กระพือปีกสลับร่อนตลอดทั้งวัน โดยไม่มีการหยุด ยกเว้นในช่วงมีลูกอ่อนที่มันจะนำอาหารมาป้อนลูกที่รังเป็นครั้งคราว แม้กระทั่งเวลาผสมพันธุ์ก็เชื่อกันว่ามันทำขณะที่ร่อนอยู่กลางอากาศในช่วงที่มีฝนตกมันจะบินออกไปหากิน แต่จะร่อนกระทั่งฝนหยุดหรือซาไปแล้วจึงบินออกมาหากินตามปกติ ช่วงเย็นมันจะบินกลับแหล่งที่อยู่อาศัยในที่บางแห่ง เช่น ถ้ำที่ค่อนข้างมืด มันสามารถบินได้ดีโดยไม่ชนสิ่งกีดขวางใดๆ ทั้งนี้เพราะมันจะส่งเสียงร้องออกไปแล้วฟังเสียงสะท้อนกลับทำให้รู้ว่ามีส่วนใดขวางทางหรือไม่ นกแอ่นกินรังกินแมลงขนาดเล็กเป็นอาหารโดยบินโฉบจับด้วยปากกลางอากาศ มันมีพฤติกรรมการกินน้ำโดยบินเหนือน้ำเล็กน้อย จากนั้นจะโฉบลงกิน

น้ำครั้งแรกแล้วครั้งเล่าจนกระทั่งอ้อม นกแอ่นกินรังผสมพันธุ์เกือบตลอดทั้งปี แต่จะพบมากที่สุดในช่วงฤดูหนาวระหว่างเดือนมกราคมถึงเดือนมีนาคม ซึ่งเป็นช่วงที่ฝนตกน้อยที่สุดในรอบปี รังเป็นรูปถ้วยครึ่งซีกขนาดยาวตามขอบบนเฉลี่ย 13.3 ซม. และลึกเฉลี่ย 5.1 ซม. ทำรังตามผนังถ้ำหรือสิ่งก่อสร้างต่างๆ เช่น โปสท์ อาคารบ้านเรือน รังสร้างจากสิ่งที่สกัดมาจากค่อมน้ำลายโดยไม่มีวัสดุใดๆปน นกจะสร้างรังเฉพาะในเวลากลางคืนใช้ระยะเวลาสร้างรังทั้งสิ้น 30-35 วัน มีพฤติกรรมการสร้างรังทดแทน (re-nest) ก็ว่ามันจะสร้างรังใหม่ขึ้นทดแทนรังที่ถูกทำลาย รังแรกจะมีสีขาวหรือขาวมัว รังที่ 2 ใช้เวลาสร้าง 20-25 วันและถ้าถูกทำลายก็จะสร้างรังที่ 3 โดยใช้เวลา 15-17 วัน ปกติมันจะสร้างเพียง 3 รังเท่านั้นแม้รังจะถูกทิ้งไปอีกและมันยังไม่ได้วางไข่ก็ตาม แต่บางครั้งก็สร้างรังที่ 4 และ 5 การเก็บรังนกแอ่นกินรังในประเทศไทยมักจะเก็บรังแรกหลังจากที่นกวางไข่ ลูกนกฟักเป็นตัวและทิ้งรังไปแล้ว ไม่นิยมเก็บรังนกก่อนที่นกวางไข่เพื่อให้มันสร้างรังที่ 2 ทดแทน ราคาไม่คิดเท่ากับรังแรกหรือเป็นเพราะไม่ต้องการรวบรวมนกมากนัก หากรวบรวมมากและนกหนีไป รายได้จากการเก็บรังนกก็จะน้อยลง ไม่คุ้มกับการได้รับสัมปทานเก็บรังนก ทั้งนี้รังนกจำนวน 80-85 รังจึงจะได้น้ำหนักประมาณ 1 กิโลกรัม ไข่ของนกแอ่นกินรังเป็นรูปยาวรี ปลายทั้งสองข้างเรียวมีขนาดเฉลี่ย 12.4×19.6 มม. เปลือกไข่มีผิวเรียบและบาง ไข่สีขาว รังมีไข่ 2 ฟอง ทั้งสองเพศช่วยกันสร้างรังและฟักไข่ โดยฟักเฉพาะในช่วงกลางคืนใช้เวลาฟักไข่ทั้งสิ้น 22-25 วัน ลูกนกแรกเกิดยังไม่ลืมตาและไม่มีขนปกคลุมลำตัว ในช่วงกลางวันพ่อแม่จะช่วยกันดูแลหาอาหารมาป้อน ส่วนช่วงกลางคืนจะช่วยกันกกให้ความอบอุ่น ประมาณ 5-6 สัปดาห์ลูกนกจะบินได้แข็งแรง จากนั้นจะทิ้งรัง นกแอ่นกินรังเป็นนกประจำถิ่นพบบ่อยและปริมาณปานกลางตามเกาะทางภาคใต้และชายฝั่งทะเลทั่วไปทั้งฝั่งอ่าวไทยและฝั่งทะเลอันดามันนอกจากนี้ยังมีรายงานพบบริเวณกรุงเทพมหานครด้วย กฎหมายจัดคนกแอ่นกินรังเป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง

1.1.1.5 นกแอ่นกินรังตะโพกขาว ลักษณะทั่วไป เป็นนกขนาดเล็กมาก (12-13 ซม.) แขนงจะไม่แตกต่างจากนกแอ่นกินรัง ยกเว้นตะโพกขาวสีจางเกือบเป็นสีขาว แข็งไม่มีขน ปีกยาว 11.3-12.1 ซม. ขนหางเส้นสั้นที่สุดยาวประมาณ 4.3-4.6 ซม. เส้นยาวที่สุดยาวประมาณ 5.0-5.3 ซม. อุปนิสัยและอาหาร ไม่แตกต่างจากนกแอ่นกินรัง การผสมพันธุ์ ไม่แตกต่างจากนกแอ่นกินรัง นกแอ่นกินรังตะโพกขาวเป็นนกประจำถิ่น พบไม่บ่อยและปริมาณไม่มากนัก พบเฉพาะทางภาคใต้ตอนใต้

1.1.2 สกุนกแอ่นเล็กหางหนาม ลักษณะของสกุลคือ ขนบางมีแกนขนงอกยาวออกไปลักษณะคล้ายหนามหรือเข็ม แข็งไม่มีขนปกคลุม การจัดเรียงนิ้วเป็นหน้าต่าง เล็บแข็งแรงและโค้งมาก ปีกยาวมาก ปลายปีกแหลม ขนปลายปีกเส้นนอกสุดยาวที่สุด ประเทศไทยพบนกในสกุลนี้ 1 ชนิด

1.1.2.1 นกแอ่นเล็กหางหนามตะโพกขาว เป็นนกขนาดเล็กมาก (11-12 ซม.) แตกต่างจากพวกนกแอ่นใหญ่ตรงที่นกแอ่นเล็กหางหนามตะโพกขาวมีขนาดเล็กกว่า และลักษณะการกระพือปีกเกือบเหมือนค้างคาว แต่บางครั้งก็บินเหมือนกับพวกนกแอ่นใหญ่ แตกต่างจากนกแอ่นกินรังตรงที่ปีกและหางกว้างกว่า นกแอ่นเล็กหางหนามตะโพกขาวมีลำตัวสีดำเหลือบ ตะโพกสีขาว ขนคลุมโคนขนหางด้านบนเกือบจรดปลายหางและมีสีขาว ปีกขาวแหลม ปลายหางขน มีแกนขนยื่นยาวออกไปเล็กน้อยจากปลายขนหา อาศัยอยู่ตามป่าคงคิบขึ้นตั้งแต่ระดับพื้นราบจนกระทั่งความสูง 1,200 เมตรจากระดับน้ำทะเล พบอยู่เป็นฝูง มันมักบินสลับร่อนค่อนข้างต่ำเหนือลำธารในป่า นกแอ่นเล็กหางหนามตะโพกขาวกินแมลงด้วยการ โฉบจับกลางอากาศพฤติกรรมอื่นยังไม่ทราบแน่ชัด คาดว่าคงไม่แตกต่างจากพวกนกแอ่นใหญ่มากนัก การผสมพันธุ์ ยังไม่ทราบชีววิทยาการสืบพันธุ์คาดว่าไม่แตกต่างจากนกแอ่นชนิดอื่น นกแอ่นเล็กหางหนามตะโพกขาวเป็นนกประจำถิ่น พบบ่อยและปริมาณปานกลางพบเฉพาะทางภาคใต้ตั้งแต่คอคอดกระลงไป กฎหมายจัดนกแอ่นเล็กหางหนามตะโพกขาวเป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง

1.1.3 สกุนนกแอ่นใหญ่ ลักษณะของสกุนคือ เป็นนกแอ่นขนาดใหญ่ ปีกกว้าง และค่อนข้างสั้นลักษณะคล้ายใบพาย ปลายหางคดมีแกนขนลักษณะคล้ายหนามหรือเข็มนอกยาวออกไปจากขนหาง ทำรังตามโพรงไม้ ประเทศไทยพบนกในสกุนนี้ 3 ชนิด

1.1.3.1 นกแอ่นใหญ่คอกขาว เป็นนกขนาดเล็ก (19-20 ซม.) หัวสีน้ำตาล หลังสีเขียว ปีกสีน้ำตาล ตะโพกและหางด้านบนสีน้ำตาล คอหอยสีขาว ท้องสีน้ำตาล ขนคลุมโคนขนหางด้านล่างแผ่เกือบถึงปลายหางและมีสีขาวแตกต่างจากนกแอ่นใหญ่หัวดำและนกแอ่นใหญ่หัวตาขาวตรงที่นกแอ่นใหญ่คอกขาวบริเวณคอหอยสีขาว แต่มักมองไม่เห็นเมื่อดูในธรรมชาติ ขนโคนปีกมีแถบสีขาว หางมีลักษณะเช่นเดียวกับนกแอ่นใหญ่หัวดำ อาศัยอยู่ตามป่าทั่วไปและป่ารุ่น พบอยู่เป็นฝูงเล็กๆ นกแอ่นใหญ่คอกขาวบินได้ค่อนข้างเร็ว มักบินสลับร่อนเหนือหุบเขา แหล่งน้ำหรือทุ่งหญ้า มันออกหากินและมีกิจกรรมเฉพาะในเวลากลางวันเท่านั้น ส่วนในเวลากลางคืนมันจะเกาะนอนหลับตามถ้ำหรือตามโพรงต้นไม้ อาหาร ได้แก่ แมลงที่บินได้ เช่น มวน มด ผี แมลงวัน เป็นต้น มันหากินโดยโฉบจับกลางอากาศและมีพฤติกรรมการกินน้ำเช่นเดียวกับนกแอ่นต่างๆ การผสมพันธุ์ ไม่มีรายงานการทำรังวางไข่ในประเทศไทย นกแอ่นใหญ่คอกขาวเป็นนกอพยพผ่านและนกอพยพมายังประเทศไทยช่วงนอกฤดูผสมพันธุ์ หายากและปริมาณน้อย พบทางภาคเหนือภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงใต้ กฎหมายจัดนกแอ่นใหญ่คอกขาวเป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง

1.1.3.2 นกแอ่นใหญ่หัวดำ เป็นนกขนาดเล็ก (19-20 ซม.) ลำตัวด้านบนสีดำเหลือบ หลังสีขาวออกเป็นสีน้ำเงิน ลำตัวด้านล่างสีน้ำตาลเข้ม ขนคลุมโคนขนหางด้านล่าง และต้นขาสีขาว แตกต่างจากนกแอ่นใหญ่คอกขาวตรงที่คอหอยสีเทาแกมน้ำตาล ขนโคนปีก

ไม่มีแถบสีขาวแตกต่างจากนกแอ่นใหญ่หัวตาขาวตรงที่บริเวณหัวตาเป็นสีเข้ม หางเป็นหางตัดมากกว่าและสั้นกว่า ปลายหางสีเข้มสีขาวของขนคลุมโคนขนหางด้านล่างห่างจากปลายหางประมาณ 0.6 ซม. อาศัยอยู่ตามป่าทั่วไปและป่ารุ่น ปกติมักพบในป่าระดับสูงในเวลากลางวันมันจะบินสลับร่อนบริเวณป่าโปร่งและทุ่งหญ้า ส่วนในเวลากลางคืนมันจะเกาะนอนหลับตามแหล่งอาศัยนกแอ่นใหญ่หัวตาดำ กินแมลงโดยเฉพาะแมลงที่มีปีกมันหาอาหารโดยโฉบจับกลางอากาศ อุปนิสัยอื่นไม่แตกต่างจากนกแอ่นใหญ่คอขาว บางตำราจึงจัดนกแอ่นใหญ่หัวตาดำไว้เป็นชนิดย่อยหนึ่งของนกแอ่นใหญ่คอขาว ไม่เคยมีรายงานการทำรังวางไข่ในประเทศไทย นกแอ่นใหญ่หัวตาดำเป็นนกที่อพยพมายังประเทศไทยช่วงนอกฤดูผสมพันธุ์ แต่อาจมีบางตัวอาศัยอยู่ตลอดทั้งปี พบไม่บ่อยและปริมาณไม่มากนักทางภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงใต้ กฎหมายจัดนกแอ่นใหญ่หัวตาดำเป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง

1.1.3.3 นกแอ่นใหญ่หัวตาขาว เป็นนกขนาดเล็ก (24-25 ซม.) จัดเป็นนกแอ่นที่มีขนาดใหญ่ที่สุดที่พบในประเทศไทย ลักษณะทั่วไปคล้ายคลึงกับนกแอ่นใหญ่หัวตาดำ เมื่อดูในธรรมชาติจะจำแนกทั้ง 2 ชนิดออกจากกันได้ยากจะแตกต่างกันที่นกแอ่นใหญ่หัวตาขาวมีหัวตาสีขาวซึ่งในธรรมชาติจะมองเห็นได้ยาก และมีหลังสีน้ำตาลปลายหางมนและยาวกว่าปลายหางสีเข้ม สีขาวของขนคลุมโคนขนหางด้านล่างกว้างกว่า อาศัยอยู่ตามป่าเบญจพรรณป่าดงดิบแล้ง และป่าดงดิบชื้น ตั้งแต่ระดับพื้นราบจนกระทั่งความสูง 1,800 เมตร จากระดับน้ำทะเลมันบินได้เร็ว และเป็นนกที่บินได้เร็วที่สุดในโลกมีอัตราความเร็วในการบินปกติประมาณ 250-300 กิโลเมตรต่อชั่วโมงมันบินรวมกันเป็นฝูงเล็กๆ แต่บางครั้งก็พบเป็นฝูงใหญ่ ในเวลากลางวันมันใช้เวลาส่วนใหญ่บินและร่อนเหนือหุบเขายอดเขา และทุ่งหญ้า ขณะบินจะเกิดเสียงแหลมคล้ายเสียงพิณ โดยเฉพาะเมื่อนกบินเฉียดเราปกติขณะบินขนหางจะแผ่ออกด้านข้าง แต่เวลาตกใจมันจะหุบขนหางจนเกือบเป็นแนวเดียวกัน เวลาเกาะผนังในแนวตั้งขนหางที่ขึ้นออกไปคล้ายหนามแหลมจะช่วยค้ำกับผนังทำให้เกาะได้มั่นคงขึ้น เมื่อมีพายุมันจะบินระดับยอดไม้หรือสูงกว่าเล็กน้อย ในเวลากลางคืนมันจะรวมกันเป็นฝูงเล็กๆ ตามโพรงต้นไม้หรือถ้ำ อาหารได้แก่ แมลงที่บินได้ เช่น ค้างคาว แมลงวัน คีบคาน มด ผี เป็นต้น มันมักบินโฉบจับแมลงเหนือบริเวณที่ไฟกำลังไหม้มันมีพฤติกรรมการกินน้ำเช่นเดียวกับนกแอ่นชนิดอื่น นกแอ่นใหญ่หัวตาขาวผสมพันธุ์ในช่วงฤดูร้อนระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนเมษายน ทำรังตามโพรงต้นไม้ที่เกิดตามธรรมชาติ หรือตามโพรงเก่าของสัตว์อื่น เช่น นกหัวขวาน นกโพระดก เป็นต้น บางครั้งมันทำรังตามผนังหรือซอกมุมของอาคารบ้านเรือนที่อยู่อาศัยใกล้กับแหล่งอาศัย รังเป็นรูปทรงกระบอก โดยใช้โคลนและอาจมีใบหญ้าหรือใบไม้ประกอบด้วย ทางเข้าออกอยู่ด้านข้าง ซึ่งมักมีเพียงช่องเดียวมันมักใช้รังเดิมทุกปีโดยจะเสริมรังให้ใหญ่ขึ้นเรื่อยๆ ไข่เป็นรูปรี มีขนาดเฉลี่ย 22.2×30.7 มม. ไข่สีขาว รังมีไข่ 3-4 ฟอง หายากที่มี 5 ฟอง ทั้งสองเพศช่วยกันสร้างรังและฟักไข่ ลูกนกแรกเกิดยังไม่ลืมตาและไม่มีขนปกคลุมลำตัว พ่อแม่ต้องดูแลและหาอาหารมาป้อน เมื่อลูก

นกแข็งแรงและบินได้แล้วมันจะแยกไปหากินตามลำพังหรือรวมฝูงกับนกอพยพตัวอื่น นกแอ่นใหญ่ หัวตาขาวเป็นนกประจำถิ่น แต่อาจมีบางส่วนเป็นนกอพยพผ่านและนกอพยพมายังประเทศไทยช่วง นอกฤดูผสมพันธุ์ กฎหมายจัดนกแอ่นใหญ่หัวตาขาวทุกชนิดย่อยเป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง

1.1.4 สกุนกแอ่นตาล เป็นนกแอ่นขนาดเล็กหางเป็นแฉกเล็ก การจัดเรียงนิ้ว เป็นแบบนี้หัวหน้าเรียงทำรังตามใบตาลหรือใบปาล์ม โดยการเชื่อมวัสดุหลายอย่างด้วยสิ่งที่สกัดมาจาก ค่อมน้ำลาย ประเทศไทยพบนกในสกุลนี้ 1 ชนิด

1.1.4.1 นกแอ่นตาล เป็นนกขนาดเล็กมาก (12-13 ซม.) ลำตัว ปีกและหาง เรียว ลำตัวทั้งหมดมีสีน้ำตาลเข้ม บางครั้งมองเห็นเป็นสีออกดำ มันมีลักษณะแตกต่างจากพวกนกแอ่น กิริงค์ ตรงที่มันมีหางเรียวกว่าและเว้าลึกกว่า (มากกว่าร้อยละ 30 ของความยาวหาง) ตะโพกและหลัง สีเข้ม อาศัยอยู่ตามทุ่งหญ้า ทุ่งนา ป่าละเมาะ ป่าโปร่ง และบริเวณที่ใกล้กับบ้านเรือนตั้งแต่ระดับพื้น ราบจนกระทั่งความสูง 1,800 เมตร จากระดับน้ำทะเลปกติพบอยู่เป็นฝูงในเวลากลางวัน มันใช้เวลา ส่วนใหญ่บินและร่อน ทั้งในระดับสูงและระดับที่ค่อนข้างสูงจากพื้นดิน แต่ไม่ค่อยจวดเฉวียนอย่างนก แอ่นอื่น ส่วนในเวลากลางคืนมันจะเกาะนอนหลับตามแหล่งอาศัยนกแอ่นตาลจะไม่เกาะสายไฟฟ้า สาย โทรเลข หรือกิ่งก้านของต้นไม้ ยกเว้นใบตาลหรือใบปาล์ม บางครั้งมันอาจเกาะตามเพดานหรือผนัง สิ่งก่อสร้างขณะบางเกาะหรือบินออกหากินมันมักร้องเป็นเสียงแหลมและดังกังวาน นกแอ่นตาลบินใช้ ปากโฉบจับกินแมลงขนาดเล็กกลางอากาศ เช่น มดที่บินได้ ผีเสื้อ และ แมลงปีกแข็ง เป็นต้น นกแอ่นตาล ผสมพันธุ์ในช่วงฤดูร้อนระหว่างเดือนมีนาคมถึงเดือนมิถุนายน ทำรังรวมกันเป็นกลุ่มตามใบตาล ใบ มะพร้าว และใบปาล์ม บางครั้งพบมันทำรังตามผนังและชายคาบ้านและตามสิ่งก่อสร้าง รังเป็นรูป ตะกร้า ด้านข้างติดกับใบตาลหรือปาล์มมันใช้วัสดุพวกดอกหญ้าซึ่งมีมากในช่วงผสมพันธุ์ และใช้สิ่งที่ สกัดออกจากค่อมน้ำลายเชื่อมยึดให้ติดกันแน่นและแข็งแรงพอจะรับน้ำหนักไข่และตัวมันได้ทั้งสอง เพศช่วยกันเลือกสถานที่ทำรังหาวัสดุและสร้างรัง ไข่เป็นรูปรียาว สีขาว มีขนาดเฉลี่ย 11.7×17.1 มม. รังมีไข่ 2-3 ฟอง ทั้งคู่ช่วยกันฟักไข่ลูกนกแรกเกิดมีรูปร่างเทอะทะ หัวโต ตาโต ท้องป่อง ยังไม่ลืมตา ไม่มีขนปกคลุมลำตัว และขายังไม่แข็งแรงพอจะยืนได้ พ่อแม่ต้องคอยช่วยกันกักให้ความอบอุ่น โดยให้ ลูกนกซุกใต้ปีกหรือใต้ท้องและต้องคอยช่วยกันหาอาหารมาป้อนตลอดเวลา ลูกนกแอ่นตาลเจริญเติบโต และพัฒนาขนปกคลุมลำตัวค่อนข้างเร็วอายุเพียง 3-4 สัปดาห์ มันจะมีขนาดใหญ่เกือบเท่าตัวเต็มวัยและมี ขนปกคลุมทั่วตัวหลังจากนั้นไม่นานมันจะหัดบินและทิ้งรัง นกแอ่นตาลเป็นนกประจำถิ่น พบบ่อย และปริมาณมากทั่วทุกภาคเป็นนกแอ่นที่พบมากและบ่อยที่สุดเมื่อเทียบกับบรรดานกแอ่นในวงศ์นี้ กฎหมายจัดนกแอ่นตาลเป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง

1.1.5 สกุนกแอ่นบ้าน ลักษณะของสกุลคือ นมปากไม่มีขนแข็ง ปีกยาวแคบ ปลาย ปีกแหลม แข็งสันและมีขนปกคลุม การจัดเรียงนิ้วเป็นแบบนี้หัวหน้าต่าง แต่นิ้วที่ 1 บางครั้งสามารถ หันกลับไปข้างหลังได้ นิ้วทั้งสี่ไม่มีขนปกคลุมเล็บเรียวกိုင်และแหลมคม ใช้เกาะในแนวตั้งตามผนังถ้า

ทำรังตามผนังถ้ำหรือสิ่งก่อสร้างเป็นรูปถ้วยเล็กๆ วัสดุที่ใช้ทำรังประกอบด้วยหญ้า กิ่งไม้ หรือขนนกโดยใช้สิ่งที่สกัดออกมาจากต่อมน้ำลายเชื่อมให้ติดกัน ประเทศไทยพบนกในสกุลนี้ 3 ชนิด

1.1.5.1 นกแอ่นตะโพกขาวหางแฉก ทั่วโลกมีนกแอ่นตะโพกขาวหางแฉก 4 ชนิดย่อย ประเทศไทยพบ 2 ชนิด พบครั้งแรกที่รัฐฉาน ประเทศพม่า นกแอ่นตะโพกขาวหางแฉกมีกระจายพันธุ์ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ อินเดีย จีน เกาหลีไต้ ไต้หวัน เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หมู่เกาะซุนดาใหญ่ ฟิลิปปินส์ ออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์ เป็นนกขนาดเล็ก (18-19 ซม.) ลักษณะทั่วไปคล้ายกับนกแอ่นบ้าน แต่นกแอ่นตะโพกขาวหางแฉกมีขนาดใหญ่กว่า นกแอ่นตะโพกขาวหางแฉกมีหางเป็นแฉกลึก ลำตัวด้านบนสีน้ำตาลแกมดำ ตะโพกมีแถบใหญ่สีขาว ลำตัวด้านล่างเป็นลายจุดและลายแถบสีขาวและดำ คางและคอหอยสีขาว ขณะบินนกแอ่นตะโพกขาวหางแฉกจะคล้ายคลึงกับนกแอ่นท้องลายมาก แต่จะเห็นตะโพกเป็นสีขาว อาศัยอยู่ตามป่าทั่วไปและป่ารุ่น ตั้งแต่ระดับพื้นราบจนกระทั่งความสูง 2,100 เมตร จากระดับน้ำทะเล พบเป็นฝูง บางครั้งมากกว่า 50 ตัว และอาจพบรวมฝูงกับนกแอ่นมาร์ติน หรือพวกนกแอ่นฟ้า ในเวลากลางวันนกแอ่นตะโพกขาวหางแฉกใช้เวลาส่วนใหญ่บินและร่อนโฉบจับแมลงกลางอากาศ โดยเฉพาะพวกมดและปลวกที่บินขึ้นไปในอากาศ อุปนิสัยและพฤติกรรมอื่นไม่แตกต่างจากนกแอ่นในสกุลเดียวกัน ยังไม่มีรายงานการทำรังวางไข่ในนกแอ่นตะโพกขาวหางแฉกในประเทศไทย รายงานการทำรังของนกแอ่นตะโพกขาวหางแฉกในประเทศพม่าว่ามันทำรังเป็นกลุ่มตามถ้ำหินปูน เริ่มหาที่สร้างรังในเดือนมีนาคม สร้างรังในเดือนเมษายน และวางไข่ในเดือนพฤษภาคม ลูกนกออกจากไข่ในเดือนมิถุนายน และในเดือนกรกฎาคม ลูกนกเกือบทั้งหมดจะบินได้ รังประกอบด้วยใบไม้ ขนนกและเมล็ดพืชที่หล่นจากต้น แล้วเชื่อมกันด้วยสิ่งที่สกัดมาจากต่อมน้ำลาย กฎหมายจัดนกแอ่นตะโพกขาวหางแฉกทุกชนิดย่อยเป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง

1.1.5.2 นกแอ่นท้องลาย เป็นนกขนาดเล็ก (17-18 ซม.) มีปีกยาวแคบคล้ายคันธนู หางเว้าปานกลางลำตัวด้านบนและตะโพกสีดำเป็นมัน บริเวณคางและคอหอยสีขาวมีลายขีดสีดำ ขนคลุมโคนขนหางด้านล่างสีดำลำตัวด้านล่างส่วนอื่นสีดำมีลายสีขาว นกแอ่นท้องลายพบตามป่าเขาสูง ปกติพบเป็นฝูงใหญ่ แต่บางครั้งพบเป็นฝูงเล็กๆ ในเวลากลางวันมันจะบินเหนือระดับยอดเขา ส่วนเวลากลางคืนจะเกาะนอนตามผนังถ้ำมันจับแมลงกินกลางอากาศโดยเฉพาะแมลงพวกด้วงปีกแข็ง มวนแมลงวัน มด และผึ้ง อุปนิสัยอื่นไม่แตกต่างจากนกแอ่นในสกุลเดียวกัน นกแอ่นท้องลายสร้างรังวางไข่บริเวณภูเขาสูง ในรัฐฮัสสัม ประเทศอินเดีย ยังไม่มีรายงานการทำรังและการวางไข่ที่อื่น นกแอ่นท้องลายหายากและปริมาณน้อยมาก เคยมีรายงานการพบทางภาคเหนือด้านตะวันตก เข้าใจว่าเป็นนกที่หลงเข้ามาหรือเป็นนกอพยพมายังประเทศไทยช่วงนอกฤดูผสมพันธุ์ กฎหมายจัดนกแอ่นท้องลายเป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง